

קוֹנְטָרַס

זְכוּרֵן אַמוּנָה

יְגִלָּה מַעֲלַת הָאָדָם הַזֹּכֵחַ לְזִכְרֵי תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמִכְנֵסִים
עֲצָמוֹ פִּתּוּךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא זֶה מִזְכוּרָנוֹ אִמְתַּת
מִצִּיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּרַבֵּעַ, וְתְּמִיד זֹכֵר אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

★

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה וְהַגּוֹרָא, אֹרֵי הַגְּבוּזִים וְהַצְּפוּן.

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנֵי, מוֹרְנֵי וְרַבְּנֵי

רַבֵּי נִחְמָן מְבַרְסֵלַב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ.

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תְּלִמִּידוֹ, מוֹרְנֵי

הַגּוֹאֵן הַקְּדוּשָׁה, אֹרֵי גַפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נִתָּן מְבַרְסֵלַב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ.

וּמִשְׁלַב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמֵרֵי חֻקְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוּשָׁה

★

הוּבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלַב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכְבִּיא

וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י: יֵשׁ
בְּעֵינָה גְדוּלָה אֲצֵל בְּנֵי-
אָדָם, וְהִיא — ה"פּחַד",
שֶׁמִּפְחָדִים מָה הִיָּה וּמָה
יְהִיָּה, וְאָמַר, הַפּחַד בָּא מִחֲמַת
חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, עַל-כֵּן הָאָדָם
מִפְחַד מְכַל דְּבָר, אֲכַל חֲכָף-
וּמִיד שׁוֹשׁ לָאָדָם אֲמוּנָה
בְּרוּרָה, אֲזִי נוֹפֵל מִמְּנוֹ הַפּחַד
לְגַמְרֵי, וְאִינוּ מִפְחַד מְשׁוּם
דְּבָר.

(אמרי מוהרא"ש, חלק א'. סימן תקעז)

קונטרס

זְכוּן אֲמוֹנָה

.א.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, אֲחֵי הַיִּקְרָה, הַעֲקֹר בְּנֵה
הָעוֹלָם הוּא הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה — לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ,
אֲשֶׁר זֶהוּ כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְקִיּוֹם הַמְצוּוֹת,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט): כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֲמוֹנָה —
כָּל הַמְצוּוֹת צְרִיכוֹת לְהִבְיֵא אוֹתְךָ אֶל הָאֲמוֹנָה
הַקְּדוּשָׁה — שֶׁתּוֹכַח לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת, אֲשֶׁר הוּא בְּרָא וַיַּצֵּר וַעֲשָׂה אֶת כָּל
הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְכֹל מֵה שֶׁלְּמִרְאֵה עֵינֶיךָ, הַכֹּל מִמֶּנּוּ

יתברך. ואין שום טבע כלל. כי גם הטבע הוא כפסא
השגחתו יתברך הפרטי פרטית. כי אין אדם נוקף
אצבעו מלמטה. אלא אם כן מכריזין מלמעלה (חלין
ז). ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו. ואין מלכות
נוגעת במלכות חברתה. אפלו כמלא נימא (יומא לח.).
ואפלו ריש גרנותא מן שמיא מוקמינן ליה (ברכות
נח.). ואפלו צפרא קלילא (צפור קטנה) מבצעדי
שמיא לא מצתדייא (בלי רשות מן השמים אינה
נצודה) (ירושלמי שביעית. פרק ט'. הלכה א'). כי הכל
בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית. המשגיח על כל פרט
ופרט — מהדומם. צומח. חי ומדבר. ובידיעות אלו
נגאל מכל צרותיו. כי תכף ומיד חוזר אליו יתברך.

ב.

אחי ראה להכניס את עצמך בתוך האמונה
הקדושה. וחדע בידיעה ברורה ומחלטת. אשר אין
שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. ואין שום מציאות
של טבע כלל. כי הכל משגח בהשגחתו הפרטית.
והגל עצמך לדבר עמו יתברך. וזה יכניס בך ידיעת
האמונה הקדושה. ואף שאמונה היא בדבר שאין

השכל משיגו, ואין הדעת יודעתו, כי אמונה נקראת רק במקום שאין בו דעת ושכל, כי באם שיש בדבר דעת ושכל, כבר לא שיקו בו אמונה, אבל באמת גם בתוך האמונה הקדושה — להאמין באמתת מציאותו יתברך, יש בזה למודים כה עמקים, אשר באמונה לבד צריכים כל מיני השגות והכנות ודעת עמקה, וכזה שתרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותתבודד הרבה עמו יתברך, בזה בעצמו תזכה להפגס אל תוך עמק השגה והכנה ודעת באמונה הקדושה, עד שתזכה להתענג בענג ערכות ידיות זיו שכינת עזו יתברך, אשר אין לה עוד נעם ומתיקות יותר מהשגת דעת האמונה האמתית בו יתברך, אשרי הרודף אחר האמונה הקדושה, ואז טוב לו לנצח.

ג.

אחי היקר! ראה לזכר תמיד אותו יתברך, ועליך לחקק היטב בדעתך ובלבך ובכל חושיק, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור, ואז בזכרון הזה כבר כל החיים ילכו לה באפן

אחר לגמרי, כי אינו דומה מי שזוכר תמיד רק ממנו
 יתברך, ואינו מסיח דעתו כרגע מהשגחתו יתברך,
 מאחד שאינו חושב ומסתכל ומתבונן בזה כלל, כי
 זה שחושב וזוכר תמיד אותו יתברך הוא ממשיך על
 עצמו אור וחיות וזיו, וזה ששוכח ממנו יתברך, הוא
 תמיד מסבב עם קלפות והסתרות הגורמות לו עצבות
 ומרירות, ועל-כן, אהובי, אחי, ראה להזכיר את
 עצמך תמיד בו יתברך, ראה לציר לעצמך, איך שכל
 מה שאתה רואה לפני עיניך הוא בתוך האור, הינו
 — כי הוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואתה וכל
 הבריאה נמצאים בתוך האור, והוא יתברך מסבב
 אותך, ובזכרון זה תמיד, תמשיך על עצמך ערכות
 נעימות ויו חיות אלקותו יתברך.

ד.

אחי היקר! ראה להכניס בדעתך תמיד אמתת
 מציאותו יתברך, וזה יכניס בך ישוב הדעת ורפואה
 בגשמיות גם כן, כי עקר חלשת האדם הוא רק על-
 ידי שאינו מישב היטב את דעתו, ועושה הכל
 בפזיזות ובחפזון, ומזה בא שנחלש בכל פעם, אבל

כְּשֹׁאֲכָה לְהִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֶמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּדְעַ, שְׁאִין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, דְּבַר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן הַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי נִכְנָס בּוֹ יִשׁוּב דַּעַת נִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבַר בְּפִזְיוֹת וּחְפִּזוֹן, וְזֶה שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיאֹתוֹ, וְעַל-כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֵׁשׁ בְּנֵי אָדָם שְׁסוּבָלִים חֲלָאִים וּמַחְלוֹת, וְהַכֹּל מִחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, שְׁאֲז אֵין מוֹעִילָה לוֹ שׁוּם רְפוּאָה, וְשׁוּם סְגֻלָּה, כִּי הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, מְכַנְּסָה בְּאָדָם יִשׁוּב דַּעַת נִפְלְאָה, וְאֵינוֹ מִתְנַהֵג בְּפִזְיוֹת כָּלֵל, וְזֶה עוֹזֵר לוֹ, שְׁיִלְכוּ דְמִיּוֹ כְּסֻדְרָן דְרַךְ עוֹרְקִיּוֹ, וְלִבּוֹ אֵינוֹ דוֹפֵק כָּלֵל מִשׁוּם דְּבַר, וְכֹל אֲכִילְתּוֹ שְׁאוּכַל עוֹשֶׂה אֶת פְּעֻלָּתָהּ — הַטּוֹב נִכְנָס בְּדְמִיּוֹ, וְנִתְעַפֵּל הַיֵּטֵב וְהָרַע יוֹצֵא וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי יִשׁוּב הַדַּעַת שֵׁשׁ בּוֹ, וְאֲשֶׁר זֹכִים לְזֶה רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה.

ה.

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, בְּיַדֵּעָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, כִּי שׁוּם דְּבַר לֹא יַעֲזֹר לָךְ וְלֹא יוֹעִיל לָךְ לַעֲשׂוֹת אֵיזָה דְּבַר גְּדוֹל אוֹ קָטָן שְׁתַּתְּפָרֵסֵם עַל יְדוֹ,

בלעדי רשותו יתברך, ואף שאתה רואה שכל מיני שקרנים וזיפנים, בורים וריקים מתפרסמים, הכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית בשביל הבחירה והנסיון — לתן בחירה חפשית לאדם, ועל-כן ראה לדבק עצמך רק בו יתברך, ותגלה ותפרסם את זכרון האמונה הקדושה, ואל תסתפל על שום מונע ומעכב שבעולם, אתה עשה את שלך, אף שהולך לך קשה, כי זה מסתרי הבחירה, שנתנו כחות עצומים להשקר והכפירה שיתפשטו ויתפרסמו בעולם, ואסור להכנס ולחקר בדברים אלו, כי ענינים אלו באים מהחלל הפנוי, הינו מהמקום שנעלמת ונסתרת אלקותו יתברך, ועם-ישראל נקראים עברים, על-שם שעוברים מעבר אל עבר הדרך כל החלל הפנוי מהקשיות והספקות, על-ידי תקף אמונתם הפשוטה בו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ד), ועל-כן אל תעשה שום פעלות שבעולם שתתפרסם, רק ראה לפרסם את אמתת מציאותו יתברך במסירות נפש עצומה, והשם יתברך יעזר לך.

ו.

אחי היקר! זכר היטב, אשר אין שום טבע כלל.

ועל-כן כל מה שעובר עליך בין ברוחני בין בגשמי, הכל ממנו יתברך. ואפלו מה שאמה סובל מבעל בחירה, עליך לדעת, כי הוא שליח ממנו יתברך. ועל-כן מכל מה שעובר עליך ראה לברח רק אליו יתברך. ואל תתרעם על שום בריה שבְעוֹלָם, כי מה יעשה לך אדם בלי רצונו יתברך. וזכר זאת היטב, כי תצטרך את זה בימים הבאים. כי בזה העולם עוברים על כל אחד מרירות וקטנות וירידות וצרות אחרות. ואי אפשר להתחזק ולהחזיק מעמד, רק על-ידי אמונה פשוטה בו יתברך.

ז.

זכר. אהובי, אחי היקר, כי הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נפלאה, והכל בךשבון צדק. ועל-כן ברח לך רק אליו יתברך, ואל תתפעל משום בריה שבְעוֹלָם. ותמיד תהיה דבוק בו יתברך — בין שתתפרסם ובין שלא תתפרסם. עליך רק לחשב תמיד ממנו יתברך, ולהכניס בעצמך אמתת מציאותו יתברך. שהוא מלא כל הארץ כבודו, ואורו מסבב אותך תמיד. ועל-ידי ידיעה זו תזכה להנצל מכל רע.

כִּי כְשֶׁאַרְסָם מִתַּחַבָּא בְּסִתְרָא צַל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא אֵינוֹ
מִתְפַּחֵד וְאֵינוֹ מִתְחַדָּא מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

ח.

אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַכְנִיס בְּעֶצְמְךָ אֶת זְכֵרוֹן
הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתָמִיד תַּחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.
רְאֵה אִיךָ עוֹבְרִים עָלֶיךָ יְמֶיךָ וְשִׁנוּתֶיךָ בְּהַכֵּל וְרִיק,
וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדֶיךָ, אֲבָל בְּזֶה שְׁתוּזָפָה לְזִכֹּר מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ כֹּל רְנַע וְדָקָה, עַל-יְדֵי-זֶה אַתָּה מְקִים מִצְוֹת
עֲשֵׂה תְדִירָה — שְׂאֵתָה מְאַמֵּין בּוֹ יִתְבָּרַךְ. שְׂיֵשׁ
מְצִיאוֹת הוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה דְּבַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכִךָ
תִּמְשִׁיךְ עַל עֶצְמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו חַיִּית אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, הַמְּחִיָּה וְהַמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. אַחֵי!
אַחֵי! אֵין לָךְ עוֹד טוֹב מִהַדְּבָקוֹת וְהַזְכָּרוֹן לְזִכֹּר
וְלְדְבַק עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

ט.

אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַכְנִיס עֲצְמְךָ מִחֲדָשׁ אֶל תּוֹךְ
הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְאֵל תֹּאמַר

שאתה כבר איש מאמין. כי באמונה הקדושה יש
למודים עמקים עד מאד. ויכול לטייל כל ימי חייו
באמונה הקדושה, ועדין לא לרדת לעמקה. כי
האמונה הקדושה היא כעין ארמון יפה וגדול מאד,
אשר נפתח בו פתח לפנים מפתח, וחלון אל תוך
חלון עד אין סוף. ובכל פעם נדמה כאלו כבר השיג
את הסוף. אך אחר-כך נפתח לפניו פתח חדש או
חלון חדש להאיר לו אורו יתברך, על-פני ראה
להתחדש מחדש בכל פעם במדת האמונה הקדושה.
ותרגיל עצמך לברח אליו יתברך. וכל מה שעובר
עליך ראה רק לבקש ממנו יתברך. כי רק הוא יכול
לעזור ולהושיע לך ולא אחר. ועליך אהובי. אחי
היקר. לדעת. כי כל זמן שעדין לא נחקקה בדעתך
ידיעה והשגה זו. עדין אתה מנח בגלות מרה מאד.
ואתה צריך עוד הרבה לעבד על עצמך. שתזכה
לצאת ממנה. אבל תכף-ומיד כשרק תכניס עצמך
במדת האמונה הקדושה לגמרי. אז תכף תזכה לצאת
מכל הגלות שלך.

י

ראה להכניס עצמך לגמרי באמונה הקדושה.

ותדע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל
 לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא מחיה
 ומנהיג ומקיים את כל הבריאה כלה, וכדיעות אלו
 תזכה לעבר על כל מה שעובר עליך, ותזכה להפך
 את כל ירידותיך לעליות גדולות, ולא תשכר משום
 דבר שבפעולם יהיה איך שיהיה, כי תמיד תזכור את
 האמונה הקדושה, ועל ידי מדת האמונה הקדושה
 תזכה שימחל לך הקדוש ברוך הוא על הכל.

יא.

אהובי, אחי היקר! עליך לדעת, כי בכל יום
 ויום עוברים על כל אדם נסיונות ובלבולים חדשים;
 עד שכמעט נופל לבאר שחת, ועל ידי שיזכה
 להכניס במחו ודעתו את אמתת מציאותו יתברך,
 ויזכה לזכור אותו יתברך בקביעות, על ידי זה יעבר
 על כל הקטנות והירידות; ויזכה דיקא מהירידות
 שלו להפך אותו ולבוא לעליות גדולות, ויזכה גם
 להוציא את כל אלו אשר נפלו וירדו באלו הירידות
 והנפילות שלו, ויאיר על עצמו ועליהם זיו אורו
 יתברך.

י.ב.

אחי היקר! ראה לזכר בכל יום ויום מתחדש את האמונה הקדושה בו יתברך, ותדע שבכל רגע ודקה שאתה רק חושב וזוכר ממנו יתברך, אתה נכלל בו יתברך, ומקיים בזה כמה וכמה מצוות עשה, ואתה נשמר מכל רע ונצול מפגעי ומקרי הזמן, על-כן אל תהיה בטלן, וראה לנצל את הזמן היקר שלך, וחשב בכל יום ויום, ובכל שעה ושעה, ובכל רגע ורגע רק ממנו יתברך, וזה ירביק את נשמתך בו יתברך, ומשיך עליך אור ערב ונעם כזה, אשר לא תוכל לשער ולתאר בדעתך; אשרי מי שמצית וזוכר תמיד ממנו יתברך, ואז טוב לו לנצח.

י.ג.

אהובי, אחי היקר! זכר היטב איך שכל מה שעובר עליך — כל הגלגולים שמגלגלים עמך מדי יום ביומו, כל הקטנות והירידות, הדחוקות והבלבולים, הכל משגח בהשגחה פרטית ממנו יתברך, המשגיח על כל תנועה ותנועה שלך, ועל-כן

אין לך לפל בְּדַעְתְּךָ מִכֹּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי הַכֹּל
 בִּידֵיעָתוֹ וּבְרִשּׁוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. הַעֲקֹר עָלֶיךָ לֵידַע וּלְזַכֵּר
 שְׂאֵתָה צְרִיף לְשׁוֹב תָּמִיד עַד הַמִּכָּהוּ — חִינוּ אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וְלֵידַע, כִּי כָּל סָבָה יֵשׁ לָהּ מִסּוֹבָב, וְאֵתָה
 נִמְצָא רַק בְּרִשּׁוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוּ בִּידֵיעוֹת אֵלָיו בְּנִקְל
 יִהְיֶה לְךָ לְקַבֵּל הַכֹּל, וְלַעֲבֹר עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ,
 וְתִהְיֶה אֵת יְרִידוֹתֶיךָ לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, אֵת הַעֲצָבוֹן
 וְהַדְּפָאוֹן תִּהְיֶה לְשִׂמְחָה וְתִקְוָה טוֹבָה.

י.ד.

אהובי, אחי הַיְקָר! רְאֵה לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצָמְךָ אֶל
 תוֹף הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שֶׁתָּמִיד תִּזְכֹּר
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא תִסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְאֵל
 זֶה תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי שְׂתַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ
 בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ וּתְפָרֵשׂ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל
 מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, בְּדִיוֹק בְּאֲשֶׁר אֵתָה
 מְדַבֵּר אֶל חֻכְרְךָ הַטּוֹב וְיוֹתֵר מִזֶּה, כִּי חֻכְרְךָ — סִפְק
 אִם יַעֲזֹר לְךָ, וְסִפְק סִפְקָא אִם יִבִּין אוֹתְךָ, לֹא כֵּן
 הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא כְּבוֹדָאֵי יַעֲזֹר לְךָ, וְרַק הוּא מִבִּין
 אוֹתְךָ הַיֵּטֵב, וְעַל-כֵּן הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְלַכֵּת אֶל מְקוֹם

פנוי, שאין שם בני אדם, ותתחיל לדבר עמו יתברך, ותספר לו את כל לבך וכל מה שמעיק לך, וכל מה שרק אתה זוכר מימי נעוריך וקטנותך, שעבר עליך, וסבלת מה שסבלת, ורובי הרפתקאותיך וירידותיך שפבר עברו עליך, הכל לכל תספר ותדבר עמו יתברך, ואף שבתחלה ידמה לך כאלו אין מי ששומע אותך, וכן ידמה לך שהכל לריק, חס ושלום, עליך לדעת, כי כל אלו המחשבות הנרות והרעות באות לך מרובי עוונותיך שסלקת את שכינת עזו יתברך מפה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג): בתחלה היתה השכינה עם כל אהר ואהר, בין שחטאו, נסתלקה מהם השכינה שהיא האמונה הקדושה, הרגשת גלוי אלקות, ועל-כן מחמת שאינך מרגישו יתברך עליך, לכן נדמה לך כאלו אין מי ששומע אותך, כי בודאי אם היה יודע ומאמין שהקדוש ברוך הוא עומד עליו ושומע דבורו, בודאי היה מוקדק מאד מאד עם כל דבור (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ב), ומחמת שאינו מרגישו יתברך, על-כן מתרשל בזה, ולכן עליך לדעת, כי לוקח הרבה זמן, עד שחוזרים ומורידים את השכינה — רוחניות חיות אלקותו יתברך אצלו, עד שיזכה להרגישו, ואז כבר

לא תהיה לה שום כבודות לדבר עמו יתברך, מאחר שתזכה לראות עם עיני בשר, איה שכל דבור ודבור שלך נכנס אצלו יתברך, ונחזק כמו אש שחורה על גבי אש לבנה, או אש אדמה על גבי אש לבנה וכו'. הכל כפי המדרגה שתזכה להגיע אליה וכו', אבל לעת עתה פשעוין הכל נעלם ונסתר ונחשף מקד, ואתה לא יודע שום דבר, ולא רואה ולא מרגיש שום דבר, עליך להתחזק ולקיים זאת בתמימות ובפשיטות גמורה, ולדבר הרבה עמו יתברך, ואז במשך הזמן — אם תתמיד בזה, תראה נפלאות — כשתזכה להרגיש את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נפלא.

טו.

אחי היקר! ראה להכניס עצמך בתוך האמונה הקדושה, וראה לזכר אותו יתברך בכל מאורעותיך ובכל מה שעובר עליך, ועל ידי זה תזכה להמתיק ממך כל הדינים, וימשכו עליך חסדים ורחמים גמורים, כי עקר הצרות והיסורים, הקטנות והדינים שאדם סובל, הוא רק פשע עלמת ונסתרת ממנו האמונה הקדושה, ואז רע ומר לו מאד, אבל תכף ומיד כשרק תזכר ממנו יתברך, יתבטלו ממך כל

הצרות והדינים ותנוּה להרגיש טעם אחר בחייו. כי אין לה חיות כמו מדת האמונה הקדושה בו יתברך

טז

אחי הקר! ראה להזכיר את עצמך בכל שעה ובכל רגע ממנו יתברך. ויתציר בדעתך איך שהכל לכל אלקות גמור הוא. ואתה עומד באמצע. והאור מסוכב אותך. ועדין אין זו השלמות של הצדיקים הגדולים במעלה נפלאה מאד. כי הם כבר זכו להגיע אל בטול בזה. עד שאינם רואים את עצמם כלל רק את הקדוש ברוך הוא בעצמו כביכול. הינו את אמתת מציאותו יתברך. איך שמחיה ומהיה ומקים את כל הבריאה כלה: דומם. צומח. חי. מדבר. והכל לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא. ומרב בטולם והתפללותם בו יתברך. הם מדמים צורה ליצרה. ושומעים כרוזין עלאין מפל פרטי הבריאה — אבן מקיר תועק ותדבר. והאילנות משיחין. והחיות נוהמות. ובני אדם מדברים ומגלים אמתת מציאותו יתברך: אשריהם. ואשרי דבקהם. כי בודאי מי שדבוק ומקנב אל צדיקים כאלו. גם עליו ימשך אור וחיות וזיו מערכות נעימות השגות אלו.

יז.

אהובי, אחי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם, ואל תפל בְדַעְתְּךָ כָּלֵל מִכָּל מה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, כִּי רְאוּי לָךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם טָבֵעַ וּמְקַרָּה כָּלֵל, וְכֵל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרִיחְנֵי וּבְגִשְׁמֵי, הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, כְּדֵי לְהַזְכִּירָךְ וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל־כֵּן בְּכֵל מְאוֹרֵעַ וְצָרָה שָׂרָק עוֹבְרִים עֲלֶיךָ, רְאֵה תְּכַף־וּמִיד לְהַזְכִּיר עֲצָמְךָ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּתְכַרַח אֵלָיו בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה וּרְחֻמִּים וְתַחֲנוּנִים שִׁירַחַם עֲלֶיךָ, כִּי אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת לַתָּן לָךְ, רַק לִפְלַעַל פְּנִיָּה וְלִשְׁפָף שִׁיחַ וּתַפְלָה לִפְנֵי יִתְבַּרֵּךְ, שִׁיחוּס וּרְחֻמִּים עֲלֶיךָ, מֵה אָמַר לָךְ, אָחִי הַיְקָרִי! אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק תָּמִיד מְזַכִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּבוֹרַח אֵלָיו, וְשׁוֹטַח כַּפָּיו לִפְנֵי יִתְבַּרֵּךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וְאֵז בְּנֻדָּאֵי יִזְכֶּה לְהַפֵּךְ הַכֵּל לְטוֹבָה.

יח.

אחי היקר! ראה להזכיר לעצמך את אמונתו

יתברך בכל יום ויום בתמימות ובפשיטות גמור, כי האמונה היא עקר החיות של האדם, כי מי שזוכה להכניס את עצמו אל תוך האמונה הקדושה, יודע ועד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, רק הכל לכל משגח בהשגחתו הפרטית, האדם הזה חי חיים טובים, ושום דבר לא יוכל לבטלו או לכלכלו, מאחר שדבוק בחי החיים, בו יתברך, ומי שחזק באמונה בו יתברך, אזי כל חייו הם חיים נעימים וברוכים, כי איש אמונות רב ברכות; אשרי לו!

יט.

אחי היקר! ראה להזכיר את עצמך בו יתברך בכל יום ויום, ותדע בידיעה ברורה ומחלטת, כי אתה נמצא תמיד רק בידו יתברך, ורק בידו לעשות כל מה שתבקש ממנו יתברך, ועל-כן מה ולמה לה לחנוף את בני אדם, ברח לה יותר טוב אליו יתברך, והרגל את עצמך לדבר רק עמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ותבקש רק ממנו יתברך את כל ענייך, ואז תראה נוראות נפלאות רבות, מה שיעשה לך הקדוש ברוך הוא.

כ.

אחי היקר! עליך לזכור היטב, כי אין שום
 מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור
 הוא, ובזכרון זה תזכה לעבור על כל העובר עליך, כי
 עקר הצרות והיסורים שהאדם סובל בחייו הוא רק
 בשביל ששכח, חס ושלום, ממנו יתברך, וחושב
 כאלו הכל טבע גמור, ואז סובל מה שסובל,
 ובפרטיות כשנכנסת במחו איזו כפירה בו יתברך,
 רחמנא לצלן, אז סובל מרירות הגיהנום עוד בזה
 העולם ממש.

כא.

אחי היקר! חזק ואמץ בכל מה שעובר עליך,
 ותמשיך את עצמך רק אליו יתברך, ותרגיל את
 עצמך לדבר אליו יתברך באשר מדבר איש עם רעהו
 והבן אל אביו, וזה זכיר לך תמיד ממנו יתברך,
 ותקף ומיד כשרק תזכר ממנו יתברך, תזכה לעבור על
 כל המשברים והגלים, הצרות והיסורים, המרירות
 והדבאון והעצבון שרק עוברים עליך, כי מי שזוכה
 להכניס את עצמו אל תוך האמונה הקדושה תמיד,

רמט

זְכוּרָן אַמוּנָה

זוֹכֵר מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ. אֲזִי זוֹכֵה לְעֹבֵר עַל הַפֶּל, כִּי אֵין
לָךְ עוֹד נְעִימוֹת וְעֲרֵבוֹת יוֹתֵר מִמִּדַּת הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר
מִמְשַׁכֶּת עַל הָאָדָם אֲשֶׁר וְחַדְוָה, שִׁמְחָה וְשִׂשׂוֹן. אֲשֶׁר־י
מִי שְׂזוֹכָה לְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִז
לְרַב טוֹב הַצִּפּוֹן וְהַגְּנוּז יִזְכָּה.

כ.ב.

אֶהוּבִי, אָחִי! רֵאֵה לְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד מִמְּנוּ
יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל הַמְצָכִים הַכִּי קָשִׁים שְׁלָךְ, רֵאֵה לְהִזְכִּיר
אֶת עֲצָמְךָ אִז רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְחַדְע, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ
מְסַבֵּב סְבוֹת עִם כָּל אֶחָד כְּפִי בְחִינָתוֹ וּכְפִי עֲנִינּוֹ,
וְהַכֵּל לְכָל כְּדֵי לְהַמְשִׁיכוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁר־י
מִי שְׂזוֹכָה לְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְיִדַע
שֶׁבְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן
צָדֵק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְעָלָיו לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפְּעַל
שְׁלִיחוּתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.

כ.ג.

אָחִי הַיְקָר! רֵאֵה לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם

תמיד בתוך האמונה הקדושה, ותזכר ממנו יתברך, ועליך לידע, שכל זמן שתזכר ממנו יתברך, שום ברירה לא תוכל לעשות לה רע, ולא תוכל לגעת בה ותכף-ומיד כשרק תשכח ממנו יתברך, חס ושלום, כבר תפל בפח יקוש, ותעבר עליך מרירות דמרירות, צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת ועגמת נפש וכו': על-כן ראה להכניס את עצמך תמיד רק באמונה הקדושה, ותזכר ממנו יתברך איך שהוא יתברך מחיה ומהיה ומקים את כל הבריאה כלה, והכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, ובלעדיו לא ירים איש את ידו ואת רגלו, וכידיעות אלו תעבר על הכל, ותזכה לחיות חיים נעימים וברוכים.

כד.

אחי היקר! ראה להכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה, ותמיד ראה להזכיר את עצמך בו יתברך, ואז תראה נפלאות רבות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ואם היית יודע אל מה תביא אותך מדת האמונה הקדושה, אז היית תמיד נזכר

מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְהֵייתָ מְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרֵךְ. כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
 אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאִזּוֹ הֵייתָ מַצְלִיחַ בְּרַכָּה. כִּי אִישׁ
 אַמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת — מִי שֶׁמֵּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי
 מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ בְּרָכוֹת מִמְּקוֹר הַבְּרָכוֹת, וְנִשְׁפָּע
 עָלָיו שֶׁפַע רוּחָנִי וְשֶׁפַע גִּשְׁמִי; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

כה.

אָחִי הַיָּקָר! זְכוּר תְּזוּכֵר, שְׁכַל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ,
 הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְעַל-כֵּן אֵל
 יִפְלֵ רוּחָךְ עָלֶיךָ, וְאֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתָּךְ, וְאֵל יִשְׁכַּר לְבָבְךָ
 מִכֹּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק תְּזוּכִיר לְעֲצָמְךָ כִּי יֵשׁ
 מְנַהֵיג לְבִירָה, וְהוּא מְשַׁגֵּחַ עַל הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה
 נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְכָל פֶּרֶט וּפְרָט מְעַסְקֵי
 הָעוֹלָם הַזֶּה בְּפְרָטֵי פְּרָטִיוֹת, הַכֹּל לְפַל מְשַׁגַּח מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לָךְ לְהַשְׁכֵּר כָּל-כֶּף וְלִפְל
 בְּדַעְתָּךְ, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לִהְיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרֵךְ,
 כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶה יָקָרֵר אֶת מְרִירוֹת
 וְעַקְמָמִיוֹת לְבָבְךָ וְדַעְתָּךְ, וַיִּפְשֵׁט אֶת כָּל הַסְּפָקוֹת שֵׁשׁ
 לָךְ, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת, וְאֱלֻקוֹת הוּא הַכֹּל.

כו.

צריך שתדע. אהובי. אחי היקר. כי להמשיך אורו יתברך בזה העולם. הינו להזכיר את עצמו באמתת מציאות אלקותו יתברך. וכן להזכיר את אחרים, זהו עקר מצנת קדוש הוי"ה ברוך הוא. כי בזה שהאדם מזכיר את עצמו ומזכיר את אחרים במציאות הוי"ה ברוך הוא, הוא מגלה את בחינת — ממלא כל עלמין. שזה סוד הקו של האור הנכנס בתוך הצמצום. ומפני הבחירה והנסיגון נשפך בכל פעם מהאדם עד שאם האדם חוטא, חס ושלום, הוא משפיע ומחביא את האור לגמרי. וזהו עקר חלול הוי"ה. רחמנא לצלן. ועל-כן צריך להזכיר את עצמו, ולהזכיר את אחרים במציאות הוי"ה ברוך הוא, ועל-ידי זה יקדש תמיד את שמו יתברך. ויתאחדו יחד ממלא כל עלמין בתוך הסובב כל עלמין. שזה הקו בתוך הצמצום; אשרי הזוכה לזכר תמיד ממנו יתברך. וכן זוכה להזכיר לאחרים ממנו יתברך, אשר אין למעלה מזה.

כז.

ראה. אהובי. אחי. להכניס עצמך בזכרון

האמונה הקדושה, ותמיד תזכר רק ממנו יתברך. איך
 שאתה משגח בהשגחתו יתברך הפרטית, ואז על ידי
 הזכרון הזה תזכה לעבר את חייה בטוב ובנעימים. כי
 אין לה עוד טוב ונעם כמו מדת האמונה הקדושה,
 שאדם מאמין שהכל אלקות, ואלקות הוא הכל, ואין
 שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי,
 מדבר הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך,
 רק נחלבש עצמו בכיכול בלבושים אלו אשר למראה
 עינינו, וזהו סוד הצמצום — שצמצם עצמו בפרטי
 העולם הזה, ואשרי הזוכה לגלותו מההסתרה
 והצמצום, וזוכה לזכר ממנו יתברך תמיד.

כח.

אהובי, אחי היקר! ראה להזכיר עצמך ממנו
 יתברך בכל פעם מחדש, ותמיד תזכר, שכל מה
 שקורה עמך, הכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית,
 ואסור לפל בדתו משום דבר, כי בודאי לא יעזב
 אותך השם יתברך, וכמו שעזר לך עד עכשו, כמו-כן
 יעזר לך גם מעכשו, העקר ראה להמשיך עצמך אליו
 יתברך, ותרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות

ובפשיטות גמור, ותבקש ממנו כל מה שאתה צריך
 בפרטי פרטיות, ואז תראה נראות נפלאות, כי
 התפלה והאמונה משנים את הטבע לגמרי, ועושים
 פלאות; אשרי מי שחזק בזה!

כט.

אהובי, אחי היקר! ראה להזכיר לעצמך בכל
 יום ויום מחדש את האמונה הקדושה בו יתברך,
 ותמיד תזכר איך שנשמתך ירדה מרום המעלה,
 מעולם האצילות, ששם היה גלוי אלקותו יתברך
 בהתגלות נפלאה, עד עולם העשיה הגשמי הזה,
 המלא קלפות והסתרות וכסויים ושכחה, וכל
 עבודתינו בזה העולם היא רק להזכיר את עצמנו
 תמיד בו יתברך, ולהדביק נפשנו בו יתברך, אשר אין
 דבר גדול מזה, שאדם המלבש בחמר עב, שתמיד
 יזכיר את עצמו ממנו יתברך, מכל שכן כשיזכה גם
 לדבר עמו יתברך, ולדבר ממנו יתברך לאחרים, אין
 למעלה מזה; אשרי המזכיר עצמו תמיד ממנו
 יתברך, ואשרי המזכיר תמיד לאחרים ממנו יתברך,
 אשר אז רב טוב הצפון מחכה לו בזה ובבא.

ל.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, בזה שתכניס עצמך אל תוך האמונה הקדושה, אני יהיה לך פנאי להתגדל ולהתעלות, ותצליח דרכך, כי מחשבתך תהיה בעולם החרות ותוכל לחשב בלי שום כבד ועל, כי מאחר שמסרת את עצמך לגמרי באין סוף ברוך הוא, ואתה חושב רק ממנו יתברך, וזוכר אותו יתברך, ומסרת את עצמך לגמרי אליו יתברך, לא כן אם, חס ושלום, האדם שוכח ממנו יתברך, וחושב כי בידו תלוי הכל, אז אין לו חרות כלל, כי תמיד צריך לחשב עצות, ולתכנן כל מיני תכניות — איך ומה, ואימתי, ואין לו שום ישוב הדעת, והוא מבהל ומבלבל מאד; אשרי הזוכה לזכר תמיד ממנו יתברך, ומוסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואז דיקא יתיה חיים נעימים, חיים בטוחים, חיים מאשרים של שלווה ומנוחת הנפש.

לא.

אהובי, אחי היקר! ראה להחזיק מעמד בכל מה

שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר כִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַיֶּה
 וּמְהַיְוֶה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ. וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה
 לָךְ לֵהִיּוֹת בְּלֵב שְׂבוּר וְנֹדֵקָא. מְלֵא כַּעַס וּמְכַאוֹבִים.
 סוּף כָּל סוּף עֲלֶיךָ לְדַעַת. כִּי אַתָּה בְּיָדוֹ יִתְבַּרְךָ לְבַד.
 וְרַק הוּא יָכוֹל לַעְזוֹר לָךְ. וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לָךְ לְהַשְׁבֵּר
 מִכָּל דְּבָר מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּחַיִּיךָ. הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר
 רַק עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. וַחֲסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל נִגְעֵי
 וּמְכַאוֹבֵי לְבָבְךָ. וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ.

לב.

אָחֵי הַיָּקָר! עֲלֶיךָ לְדַעַת. בְּאֵם תִּכְנִים עֲצֻמָּךְ
 לְגַמְרֵי בְּהַאֲמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה. וְתַדַּע בִּידִיעָה בְּרוּרָה
 וּמְחַלֻּטָּה. אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל. וְאֵין שׁוּם
 תְּנוּעָה שֶׁתַּעֲשֶׂה מֵעֲצָמָה. דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן —
 הַכֹּל בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל. וְתִזְכֹּר אֶת זֶה תָּמִיד. עַל-יְדֵי-
 זֶה תִּנְצֹל מִכָּל רַע. וְשׁוּם פְּגַע וּמִשְׁחִית לֹא יוּכְלוּ לְנַגֵּעַ
 בָּךְ. כִּי הַזְכָּרוֹן שְׂזוֹכֵר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ שְׁמָרוּ מִכָּל רַע.
 וּמִמְשִׁיף עֲלָיו שִׁפַּע בְּרָכָה וְחַיִּים וְאַרְיִכוֹת יָמִים.

תָּם וּנְשָׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

מוהרנ"ת, זכרוננו לברכה, דבר פעם אחת מענין
התלהבות הלב, שצריך להיות תמיד מלהב אל
הקדוש-ברוך-הוא ולבער אחריו יתברך, ודבר אז
מאברהם אבינו, שהיה הנדיב-לב הראשון, שמסר
את לבו אליו יתברך, ובער אחריו יתברך, עד שעם
לבו החם זכה להחם לכוות של אלמים ורכבות
וכו'. ועמד שם אחד מאנשי שלומנו, ונגח, ושאל:
היכן לוקחים לב כזה? והשיב לו מוהרנ"ת, זכרוננו
לברכה, בקפידה: גם לך יש לב כזה, אבל אין אתה
מלהב אותו, ובזו הלשון אמר לו: "דו האסט אויך
אזוי איין הארץ נאר די ב'הארצט דאס גישט".

(אמר מוהרא"ש, חלק א', סימן רכג)

מוהרא"ש ג"י אָמר: עֲקָשׁוּ עֵקֶר כְּבִישַׁת הָעוֹלָם
הוּא רַק עַל-יְדֵי הַדְּבֹר, וְיִכּוּלִים לְדַבֵּר כָּל מִינֵי
שְׁקָרִים וְקֹזְבִים, וְאֵף שֶׁהַשׁוֹמְעִים יוֹדְעִים הַיָּטֵב
שֶׁהֵם שְׁקָרִים, אֵף-עַל-פִּי-כֵן מְקַבְּלִים, כִּי הַדְּבֹר
יֵשׁ לוֹ כַח גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עַל אַחַת כַּמָּה
וְכַמָּה כְּשֶׁמְדַבְּרִים דְּבַרֵי אֱמֶת בְּחַמְיָמוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת דְּבַרֵי אֱמוּנָה, כְּוָדָאֵי יִתְקַבְּלוּ עַל
לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם שֶׁרָשׁ אֶחָד עִם אֱמוּנָה,
וְאָמַר — לֹא לְהַפְסִיק אֶת הַדְּבֹר כָּלֵל, רַק חֲקֵף-
וּמִיד כְּשִׁישׁ אֶחָד שְׂרוּצָה לִשְׁמֹעַ דְּבֹרוֹ, וְדַבֵּר עַל
לְבוֹ דְּבַרֵי הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת, וְאָמַר: אֵין שׁוֹם
תְּקִלִית אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אִם לְכַרַח אֱלֹוֵי
יְתַבְּרֵךְ תְּמִיד.

(אמר מוהרא"ש. חלק א. סימן קמג)